

KARTA MODUŁU 2020/2021

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ

Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo						
Poziom studiów:	I stopień						
Profil studiów:	praktyczny						
Forma studiów:	stacjonarne						
Nazwa modułu:	Opieka paliatywna						
Rodzaj modułu:	obowiązkowy						
Język wykładowy:	Język polski*						
Rok studiów:	3	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:					
Semestr:	5	Wykład	Laboratorium	Ćwiczenia	Seminarium	Zajęcia Praktyczne	Praktyka zawodowa
Liczba punktów ECTS ogółem:	4	40	-	-	-	40	-
Forma zaliczenia:	Zaliczenie na ocenę						
Wymagania wstępne:	1. Posiada wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, farmakologii, podstaw pielęgniarstwa, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, interny i pielęgniarstwa internistycznego, neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego, geriatric i pielęgniarstwa geriatrycznego, pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego.- dla wykładów 2. Posiada umiejętności i wykonuje czynności pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz posiada kompetencje społeczne niezbędne do pracy w zespole i sprawowania opieki nad pacjentem.. - dla zajęć praktycznych.						

II. CELE KSZTAŁCENIA

Cele kształcenia:

Cel 1: Zapoznanie studentów z pojęciem opieki paliatywnej i opieki terminalnej.- dla wykładów

Cel 2: Wykształcenie umiejętności na poziomie praktycznym do podjęcia działań mających na celu zapewnienie możliwie wysokiej jakości życia chorego w terminalnej fazie choroby. Objęcie pacjentów profesjonalną opieką ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia ich rodzin. - dla zajęć praktycznych

III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW

Efekt	Student, który zaliczył moduł w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji
wiedzy:			
1.	Student zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	D.W2	Zaliczenie na ocenę
2	Student zna i rozumie zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w opiece paliatywnej,	D.W3	Zaliczenie na ocenę
3	Student zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	D.W5	Zaliczenie na ocenę
4	Student zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	D.W7	Zaliczenie na ocenę
5	Student zna i rozumie reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W8	Zaliczenie na ocenę
6	Student zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywniej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku	D.W10	Zaliczenie na ocenę

	operacyjnym);		
7	Student zna i rozumie metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.W33	Zaliczenie na ocenę
umiejętności dla zajęć praktycznych			
1	Student potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	D.U1	proces pielęgnowania
2	Student potrafi przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	D.U12	proces pielęgnowania
3	Student potrafi dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	D.U15	proces pielęgnowania
4	Student potrafi prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	D.U17.	proces pielęgnowania
5	Student potrafi rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	D.U18	praktyczne zaliczenie umiejętności
6	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	D.U22	praktyczne zaliczenie umiejętności
7	Student potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	D.U24	praktyczne zaliczenie umiejętności
8	Student potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	D.U25	praktyczne zaliczenie umiejętności
9	Student potrafi przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	D.U26	praktyczne zaliczenie umiejętności
kompetencji społecznych:			
1	Student jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K1	Obserwacja zachowań
2	Student jest gotów do przestrzegania praw pacjenta;	K2	Obserwacja zachowań
3	Student jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na relacje własne i pacjenta;	K6	Obserwacja zachowań
4	Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K7	Obserwacja zachowań
IV. TREŚCI PROGRAMOWE			
Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)			
Wykład			
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S	
Wykład 1	Pojęcie i zakres opieki paliatywnej. Organizacja i rozwój opieki paliatywno-hospicyjnej w Polsce.	2	
Wykład 2	Standardy i procedury stosowane w zakresie opieki paliatywnej	4	
Wykład 3	Specyfika procesu diagnozowania i przygotowania pacjenta do badań w procesie opieki paliatywnej;	4	
Wykład 4	Metody komunikacji z pacjentem terminalnie chorym oraz jego rodziną	4	
Wykład 5	Reakcja na diagnozę i hospitalizację. Wsparcie interdyscyplinarne pacjenta i jego rodziny	2	
Wykład 6	Ból nowotworowy (definicja, częstość występowania, patomechanizm), wszechogarniający (ból totalny) w przebiegu choroby nowotworowej.	4	
Wykład 7	Holistyczna opieka nad pacjentem paliatywnym. Rola i zadania pielęgniarki.	4	

Wykład 8	Jakość życia i jakość opieki w terminalnej fazie choroby nad chorymi i jego rodziną	2
Wykład 9	Ewolucja postaw psychicznych ludzi terminalnie chorych w odniesieniu do śmierci. Patologiczne reakcje psychiczne w przebiegu stanu terminalnego.	4
Wykład 10	Zwalczanie dolegliwości ze strony innych układów towarzyszące chorobie nowotworowej w jej terminalnej fazie. - dolegliwości układu oddechowego - dolegliwości układu pokarmowego - dolegliwości ze strony układu ruchu - dolegliwości ze strony układu nerwowego	2 2 2 2
Wykład 11	Kolokwium zaliczeniowe	2
Zajęcia praktyczne		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Szpital		
Zajęcia praktyczne 1	Praktyczne realizowanie opieki nad chorym w terminalnej fazie choroby. Świadczenie opieki nad rodziną i bliskimi osoby chorej.	8
Zajęcia praktyczne 2	Działania zmierzające do podwyższenia jakości opieki i życia osoby w zaawansowanym stadium choroby nowotworowej.	6
Zajęcia praktyczne 3	Niwelowanie niepożądanych objawów ze strony poszczególnych układów.	6
Zajęcia praktyczne 4	Zastosowanie umiejętności porozumiewania się z chorym - aktywne słuchanie i rozumienie. Rozmowy terapeutyczne - praktyczne zastosowanie umiejętności przekazywania niepomysłnych wiadomości.	6
MCSM		
Zajęcia praktyczne 5	Ból nowotworowy, wszechogarniający. Opieka pielęgniarska nad pacjentem. Ocena z zastosowaniem skali VAS, NRS, VRS; planowanie opieki, analiza zastosowanego leczenia; farmakologicznego, niefarmakologicznego, uzupełniającego; Sala – Niska Wierność	2
Zajęcia praktyczne 6	Niedrożność przewodu pokarmowego w przebiegu choroby nad pacjentem z chorobą nowotworową (zaburzenia połykania, wyniszczenie nowotworowe, wymioty treścią jelitową, bóle); Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i metabolicznej w przebiegu choroby nowotworowej; Sala – Niska Wierność	4
Zajęcia praktyczne 7	Zaburzenia oddychania, ucisk na tchawicę i oskrzela w przebiegu choroby nowotworowej (duszność, kaszel, krwiotłucie, panika oddechowa, płyn w jamie opłucnej) ; Sala – Pośrednia Wierność	4
Zajęcia praktyczne 8	Zaburzenia krzepnięcia krwi w przebiegu choroby nowotworowej. Opieka nad pacjentem (krwawienia powierzchniowe, krwawienia z uszkodzonych naczyń, krwiotłucie, krwimocz, krwotoki); Sala – Wysoka Wierność	2
Zajęcia praktyczne 9	MCSM - zaliczenie zajęć	2
V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1. Metody kształcenia: - Wykład multimedialny - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Ćwiczenia praktyczne - Studium przypadku - Symulacja medyczna - Dyskusja, praca w zespole - Studium literatury 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne: - Projektor/tablica multimedialna - Sprzęt medyczny - Sprzęt do praktycznej nauki zawodu		
VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU		

Forma zaliczenia modułu: Zaliczenie na ocenę

Kryteria oceny formującej*:**

- Aktywność na zajęciach
- Kolokwium
- Obserwacja
- Prezentacja umiejętności
- Proces pielęgnowania

Kryteria oceny podsumowującej***

5,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje najwyższe oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

4,5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 80% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

4,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 60% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

3,5 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

3,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje pozytywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

2,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonane zadania są nieprawidłowe, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego, brak samodzielności w wykonaniu czynności i zadań, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczestniczy nieregularnie na zajęcia, nie jest do nich przygotowany i uzyskuje negatywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

Ocena podsumowująca*:**

Średnia arytmetyczna ocen formujących.

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
<i>Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)</i>	80
Udział w wykładach	40
Udział w innych formach zajęć (**) zajęcia praktyczne	40
Inne (-)	-
<i>Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)</i>	
Przygotowanie do wykładu	
Przygotowanie do innych form zajęć (**) (..)	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Przygotowanie do zaliczenia innych zajęć (**) (..)	
Inne (**..)	
<i>Łączna liczba godzin</i>	100
<i>Punkty ECTS za moduł</i>	4

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Opieka paliatywna / red. Shaun Kinghorn, Sandra Gaines ; [tł. z jęz. ang. Justyna Trelewicz-Sosnowska, Barbara Wencka]. - Wyd. 1. pol., dodr. / red. Krystyna de Walden-Gałuszko, Aleksandra Gaworska-Krzemińska. - Wrocław : Edra Urban & Partner, cop. 2015.
2. Medycyna paliatywna / red. nauk. Krystyna de Walden-Gałuszko, Aleksandra Ciałkowska-Rysz. - Wydanie 1, 4 dodruk. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2019.
3. Pielęgniarstwo opieki paliatywnej / redakcja naukowa Krystyna de Walden-Gałuszko, Anna Kaptacz. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2017.
4. Pielęgniarstwo onkologiczne / red. nauk. Anna Koper. - Wyd. 1 - 2 dodruk. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2015.
5. Rozwój opieki paliatywnej w Polsce i na świecie / Daria Klich, Sylwia Kempa.// W: Magazyn Pielęgniarki i Położnej. - 2015, nr 01-02, s. 58-59
6. Stany nagłe u chorych na nowotwory w opiece paliatywnej / Wojciech Leppert, Krzysztof Nosek, Adam Tomaszewski.// W: Pielęgniarstwo i Zdrowie Publiczne. - 2015, nr 1, s. 81-88
7. Zadbaj o najlepszą jakość życia chorego : opieka paliatywna / Daria Klich, Sylwia Kempa.// W: Magazyn Pielęgniarki i Położnej. - 2014, nr 01/02, s. 54-55
8. Kodeks Etyki Lekarskiej. Odcinek 34, Co robić, kiedy nie da się nic zrobić - opieka nad człowiekiem umierającym / Dariusz Kuć.// W: Medycyna Praktyczna. - 2016, nr 5, s. 113-115
9. Literatura podana przez prowadzącego

Literatura uzupełniająca:

1. Communication in the Palliative Care Team / Malcolm Payne.// W: Pielęgniarstwo i Zdrowie Publiczne. - 2012, nr 1, s. 39-48
2. Quality of Life Assessment of Patients Under Stationary Palliative Care / Izabella Uchmanowicz, Aleksandra Kołtuniuk, Magdalena Ryznar, Joanna Rosińczuk.// W: Pielęgniarstwo i Zdrowie Publiczne. - 2015, nr 1, s. 5-9
3. Eutanazja i samobójstwo z pomocą lekarza : biała księga European Association for Palliative Care / Lukas Radbruch, Carlo Leget, Patrick Bahr, Christof Müller-Busch, John Ellershaw, Franco de Conno, Paul Vanden Berghe. [komentarz] / Andrzej Muszała, Małgorzata Krajnik.// W: Medycyna Praktyczna. - 2016, nr 6, s. 110-125
4. Wypalanie się i koszty emocjonalne pracowników w relacji z osobą przewlekle chorą i umierającą / Małgorzata Fopka-Kowalczyk ; Wydział Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu. - 2016. // W: Wychowanie na co Dzień. - 2016, nr 1, s. 39-44
5. Rozwój opieki paliatywnej w Polsce i na świecie / Daria Klich, Sylwia Kempa.// W: Magazyn Pielęgniarki i Położnej. - 2015, nr 01-02, s. 58-59